

„EDINOST“

izhaja po trikrat na teden v šestih izdankih ob torkih, četrkih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 2.60 „ „ . . . 4. „ „ . . . 5. „ „ . . . 8. „ „ . . . 10. „ „ . . . 16. Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemlje ozir.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., v Gorici po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 3 nč., v Gorici 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifu v poltu; za naslove z dobelimi črkami se plačuje prestop, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo ulica Molino piccolo št. 3. II. nadst. Odprte reklamacije so proste poštnine.

„V edinosti je moč!“

Radi dogodkov v Podgradu.

Interpelacija poslancev Spinčiča, dra. Laginje in tovarišev na njeg. ekscelenco gospoda ministra za notranje stvari.

Glasom interpelacije dra. Laginje in tovarišev z dne 22. maja t. l. poverila se je se strani organov c. kr. namestništva zgradba kála (lokve) v Obrovu, občine Podgrajsko, okraja Voloskega v Istri, povsem mimoidni občinski zastop, jednemu občanarju, in s tem činom, po katerem se je hotelo umetno vzbuditi sovražno mišljenje proti zakoniti občinski oblasti, provzročilo se je precejšnje razburjenje med občanarji.

Jedni nezakonitosti sledila je kmalu druga, ko so se s strani krajnega župana v Obrovu, kakor tudi se strani zaupnega moža c. kr. organov, proti določilom §. 79. občinskega reda, brez vednosti občinske oblasti, odredila dela na roboto in so bili občanarji prisiljeni na ista. Občinski predstojnik je bil torej prisiljen postopati proti krajnemu županu, kojega so c. kr. vladni organi in njih zaupni mož zaveli do nezakonitosti ter ga je odstavili. To odstavljenje je sicer razveljavilo c. k. okrajno glavarstvo — zopet kršenje zakona! — c. k. namestništvo je pa ugodilo dotičnemu utoku občinskega predstojnika, in je sajedno zopet umestilo odstavljene krajnega župana po upravnem odboru občine, imenovanem po namestništvu.

Poprej omenjeni zaupni mož c. k. organov kazal je posebno očevidno intimnost s c. k. političnimi in avtonomnimi deželnimi oblastmi. Potoval je pogosto v Trst k c. k. namestništvu, v Volosko k c. k. okrajnemu glavarstvu in v Poreč k deželnemu odboru, kjer se je posvetoval in vprejemal navodila. Valed tega je zasnoval agitacijo najzaničljivejše vrste proti občinskemu predstojniku, s tem, da ga je obrekoval. To dejstvo je dalo povod sodniški raspravi, pri kateri je bil zaupni mož c. k. vlade spoznan krivim in obsojen na 150 gld. denarne globe, eventualno na 30 dni zapore.

Značilno pa je, da je pripovedal že pred sodniško raspravo, da boče pač obsojen pri prvi instanci, da pa ga vsakako oprosti druga instanca; da je tudi s gotovostjo govoril o o razpuščenju občinskega zastopa, in da je po nekem posvetovanju pri c. k. okrajnem glavarstvu na Voloskem odpotoval v Trst, da, kakor je pripovedoval, navede c. k. namestniku imena onih treh mož, koji naj bi se imenovali upravitelji občinskih stvari, in da vprejme nadaljnja navodila.

Občinski zastop Podgrajski je bil tudi

razpuščen z namestništvom naredbo z dne 19. julija 1894., uročeno dne 25. istega meseca, in je bil imenovan odbor treh mož za upravljanje občinskih poslov, kateri odbor pa ne more delovati samostojno, kajti izvršuje le naloge omenjenega zaupnega moža c. k. vlade.

Proti temu razpuščenju so valed §. 96. občinskega reda istrskega bivši župan in 23 bivših občinskih svetovalcev uležili utok na c. k. državno ministerstvo, kateri pa se ni ročil ni v šestih tednih, in tudi ne do sedaj.

Kot varoki razpuščenja so bili navedeni: 1. Da na dan revizije so strani deželne odbora niso bili uknjiženi v blagajniške dnevnike dohodki in izdatki za leto 1893. in 1894., in da bi iz tega utegnili nastati škoda za občino, in to tem bolj, ker ni bilo pričakovati povoljnega poslovanja od občinskega zastopa, ki je bil v seji z dne 9. aprila 1894. izrekel priznanje občinskemu predstojniku na sklepni računih za leto 1892.

2. Da je občinskemu zastopu že protokla poslovna doba in da priprave za volitev, koje je ukrenil župan, niso napredovale toliko, da bi se mogla ista vršiti v bližnjem času.

Občinski predstojnik Jenko prevzel je svojedobno občino v največem neredu in z računovodstvom brez vsakega zistema. Ustvaril je red, s tem, da je delal sam, ne da bi za to zahteval kako odškodnino, kajti velika občina nima sredstev, da bi poleg pisarja namestila še jednega uradnika. Istemu pa je upravljati večinom posle prenešenega delokroga.

Razumeti je torej, in tudi opravičiti, ako je občinski predstojnik saostal z delom, ko mora vendar skrbeti tudi za svoje lastne privatne stvari, in je kot član še v drugih javnih zastopih. Nasprotno pa se mora povdarjati, da so bile vse računske priloge v redu in da torej po istih ni bilo težko izračunati blagajniškega stanja. Škode za občino ni bilo nikake, kar je razvidno iz zapisnika, spisanega pri pregledovanju, kakor tudi iz dotičnega dopisa deželne odbora.

To je razvidno celó tudi iz dekreta o razpustu, ker se v njem naglašalo samo mogočnost, da bi škoda nastati mogla. Ta mogočnost pa, — ako in v kolikor je sploh obstala — bila je popolnoma odstranjena še pred razpustom, ker je bilo povodom izročevanja vse redno vpisano v blagajnišne dnevnike.

Popolnem nično pa je izvajanje, da od bivšega občinskega zastopstva ni bilo pričakovati povoljnega poslovanja zato, ker je

katero so prihajali skozi jedino okno razni bacili in smradovi iz umazanega dvorišča, kamor so metale zanikrne stranke zmeti, luščine in drugo nesnago. — Vajena, da je frčala okoli nje vedno tropa priljubljenih čestilcev, hrpenedih po ljubeznivem nasmehljaju ali celó po hipnem, skrivnem stisku mehke ročice, dolgočasila se je sedaj nepopisno. — Početkom se je navidezno uglobila v razno „zanimivo“ nemške romane, a kmalu se je naveličala tudi največjih grozanstev in pikanterij. Na to jo je opozorila mati, da je v shrambi nekaj staromodnih kril in klobukov, katere naj razpara in vsaj za silo prekroji; pri tem jej je pomagala neka stari kava, rdečelasa in po vsem obrazu pegava šivilja. A i tega posla se je naglo naveličala ter v brezposelnosti uprav ginila. Na ulico ni hotela veliko hoditi, da bi je ne videl ta ali oni znanec ali znanka iz N. ter je ogovoril, prašajoč po sedanjem položaju. In kaj naj bi odgovorila? Da si pritrjujejo i v jedi, v obleki, i v stanovanji? Da mora oče tičati ves dan za pisarniško mizo, mati pa sama, brez deklet gospodinjiti, kuhati, likati, pometati? — Da je izginito že precej Jeličinega

izreklo županu priznanje za izvršitev sklepnega računa za 1892. Temu sklepnemu računu nista ugovarjala niti c. k. namestništvo, niti deželni odbor ob priliki potrjenja doklad za leto 1894.; dá, ta sklepni račun označen je celó v zapisniku o preiskavi po deželnom odboru kot popolnoma pravilen in sestavljen po veljavnih predpisih. Ako je torej občinsko zastopstvo izreklo županu o priliki obravnave o sklepem računu za leto 1892. svoje priznanje enoglasno, torej tudi z glasom sedanjega predsednika občinske uprave in z glasom zaupnega moža c. kr. vlade, torej mu je s tem izrazilo samo zasluženost zahvalo na brezplačnem trudu in delu in ga tako rekoč bodri urediti tudi račune za l. 1893. in za nekatere mesece leta 1894., katero delo se je že vršilo ob času omenjene preiskave in je bilo popolnoma dokončano še pred razpustom.

In ako se že prvi domnevni razlog za razpust občinskega zastopstva ne more smatrati veljavnim, drugi pa še manj. Zakasnenje s pripravami za volitve za nekoliko mesecev, radi česar bivši župan ni bil nikdar opominjan, opravičati je s tem, da je deloval dva meseca v deželnem sboru, da je potem dohitel v tem času nastalo zastanke, in tudi s tem, da se mu je zabranilo prepisovanje davkoplačevalcev v c. k. davkarskem uradu in dovolilo še-le valed njegove vloge na c. okrajno glavarstvo. A c. k. oblasti niti niso mogle vedeti, koliko so napredovale priprave ob času razpusta, ker niti enkrat niso povprašale o stanju priprav.

Volitve bile bi se izvršile že davno, da se ni dne 25. julija razpustilo občinsko zastopstvo, kajti seznam prvotnih volilcev je bil končan in je bilo samo treba, volilce urediti in volilne liste spisati. Tako pa še zdaj, v novembru, ni volitev, ker se bavi upravni odbor z vse drugimi reči — s odstavljenjem občinskega sluga, kateri je 23 let pošteno služil, z odstavljenjem soseskih županov, s hujkanjem proti nameravanemu in od vlade zahtevanemu sidanju cerkve v Podgradu, s brezuspešnim iskanjem po napakah bivšega občinskega župana itd.

(Konec prih.)

Politiške vesti.

Volilna preosnova. Na dan 15 t. m. so bili zopet sklicani zaupni možje koaliranih strank v posvetovanje in mislilo se je v občo, da ta dan donese konečno rešitev. Ubogi optimisti, kako kruto so se varali, kajti posvetovanje je bilo odpovedano kar nenadoma — najbolji dokaz, da gospóda še niso jedini

finega porila z idrijskimi čipkami vred v zastavnico? — O ne, ne! Jelica je ostala rajše doma, plakala po cele ure ter hodila v mraku na sprehod, da bi je nihče ne spoznal. —

Niž manj, morda celó več je trpela v sedanjem obupnem stanju, debeluhasta Ribičevka, tako košata gospa nekda, a sedaj obožana revica. Koliko zatajevanja jej je bilo treba, predno se je lotila teških gospodinj-skih opravkov, katerih se je že čisto odvalila v svojih zakonskih letih!

V svojej mladosti je bila Ribičevka živahna natakarka v Š. ter kot taka zamamila bogatega, a že starikega Liparja iz N., kjer je imel prodajalno za sukno in belino. Živela sta skupaj sedem let, ona mu je porodila troje otrok, ki so pa vsi že v prvih letih pomrli. Nu, tudi Lipar se ni dolgo veselil sladkosti zakonskega stanu! Radi brezmernega popivanja zadela ga baš v gostilni, kjor je običaval že dopoludne prazniti čašo za čašo, kap na možgane; ko so ga donesli domov, nastavili so mu pač po tolstem vratu in preih trumo pijavk, a Lipar se vendar ni zavedel več k življenju.

Ker je bila Liparica še zala, bujno cve-

med seboj. Težave delajo še vedno Poljaki, ki se dosledno upirajo vladnemu načrtu in nočejo odstopiti od svoje zahteve, da se zasnuje nova kurija za delavce in one davkoplačevalce, ki ne plačujejo 5 gld. direktnega davka. Ta kurija naj bi volila 44 poslancev. Dasi taka preosnova nikakor ne bi bila po volji nemških liberalcev, vendar bi se ti poslednji ne upirali tudi tej zahtevi, ker se boje — razpuščenja državnega zbora, ako se ponesreči volilna preosnova. Kolik je ta strah, je razvidno že iz tega, da si gospóda prizadevajo, da se hitro dožene volilna preosnova tako ali tako ter da se razpišejo le dopolnilne volitve za novo kurijo, ne da bi se razpustil državni zbor. Strah za ljube mandate dela torej čudeže kakor vidimo. A mi se le veselimo teh homatij pravodstva, ker potrjujejo isto, kar trdimo mi vedno: da je namreč vprašanje o volilni preosnovi toli poreče, da je ne postavi raz dnevni red nobena koalicioja.

Židje — zagovorniki duhovščine!!! Židovski listi beležijo velikanski vpeh katoliškega shoda nižjeavstrijskega — kišlimi obrabi in srdom v svojem srecu. In kako se zvijajo pri tem! Ne za-se so reveži v skrbeh — kako blage duše so to! —, ampak boje se, da se poruši avtoriteta duhovščine in škofov, češ, na katoliškem shodu niso imeli prve besede škofje, kakor bi bilo prav, ampak lajki z drom. Luegerjem na čelu. Ko sta nastopila dr. Lueger in princ Lichtenstein, potihniti so morali konservativci stare garde in škofje. Iz tega je razvidno, da so morali škofje izročiti vajete krščanskim socijalistom-neduhovnikom. Ubogi škofje!

Dá, tudi mi vsklikamo: ubogi škofje! — ne pa zato, ker je ljudstvo samo začelo tako krepko reagirati proti pogubnim načelom židovskega liberalizma, ampak zato, ker so jim valjujejo kot zagovorniki — najljutejši nasprotniki katoliške vere. Kajti škofje mora le veseliti, da so lajki sami stopili v boj za versko stvar. Mi razumemo dobro vse te potoke solza, koje pretakajo židovski liberalci, solze, ki ne izvirajo iz spoštovanja, da ne govorimo o ljubezni do škofov, ampak iz golega strahu pred prodirajočim spoznanjem, da je židovski liberalizem najhujši sovražnik ljudstva. Mi se ne indentifikujemo s krščanskimi socijalisti nemškimi, že zato ne, ker isti nimajo pravega zmišla za naše narodne potrebe, ali njih zasluga je naravnost velikanska, da so prišli do živega našim ukupnim sovražnikom. A uprav dejstvo, da so liberalci usiljujejo škofom za zagovornike pred krščanskimi socijalisti, je najbolji dokaz, da so ti poslednji na pravi poti.

toča, pred vsem pa imovita udovica, nateplo se je kmalu v njeno prodajalno snubačev cel izbor. Žal, da si je primožila baš najslabšega in najnezmogljivejšega! Vzela je Antona Ribiča, pat let mlajšega trgovskega pomočnika svojega, kateremu je bila baje še za življenje ranjkega Liparja jako dobra, ki se pa razun s svojo krasno črno, dvopolovno brado ni mogel ponašati z ničemer; bil je — kakor pravimo — dober človek, a nedostajalo mu je povsem kupčijekega razuma in energije; lastne, krepke volje in odločnosti ni imel nikoli. Žena mu je gospodarila in gospodinjila. Svoje natakarske narave pač ni mogla nikdar zatajiti. Za nepotreben luksuz v obleki, v pohištvi, v hrani se jej ni zdelo nikoli škoda novcev. Tako pa je prišlo konečno valed njene bahatesti in neodpustljivega upanja nepremožnim dolžnikom do kride. Premehki mož, ki se v njej ni hiši itak ni čutil nikdar gospodarja, ampak še vedno le pomočnika, jej ni nikdar očital potrate in lahkomišelnosti; kot pohlevna ovca je bil udan v svojo usodo ter pisaril in pisaril za svojo obitelj, da so ga na večer boleli prati in ščemele oči. (Dalje prih.)

PODLISTEK.

Ribičeva Jelica.

Vsakdanji prizori iz malomestja; — spisal Fr. Kosce.

(Dalje.)

Ribičevi so stanovali sedaj v temnem pritličnem stanovanju stare, jednonsadropne hiše v predmestni ulici; imeli so tri sobice z majhno kuhinjo.

Ko so bivali še v N., imeli so visoko dvonadstropno hišo z elegantno opremljenimi sobanami in najkusejšim pohištvo; za hišo se je raztezal obširen vrt, na katerem je raslo bujno sadovje in namizna zelenjad ter vonjale bohotne vrtnice, levkoje, lilije, heliotrope, beli in rudeči klinčki, hijacinti itd., ovetlice najrazličnejših boj in vrst.

In vse to je prešlo v last tistega gluhlega apotekarja, ki je bil jeden glavnih upnikov.

Jelica, ki je imela v N. svoj „boudoir“ s teškimi zastori in šarenimi preprogami, v katero je zanašal veter opojni vonj duhtega cvetja in petje ptičkov iz vrta, zadovoljiti se je morala z nisko, ozko sobico, v

Dogodki na Ruskem. Car je odredil, da oni polki, ki so nosili ime pokojnega carja, obdržijo to ime tudi nadalje.

Katedrala sv. Petra in Pavla v Peterburgu je odprta tudi po noči in na tisoče in tisoče ljudij se gnete vanje, da sporoče zadnji pozdrav pokojniku. Ljudstvo spuščajo v cerkev v skupinah in povsod vlada uzoren red. Poleg trupa vrše se vsaki dan molitve ob 2. uri popoldne in ob 8. uri zvečer, kojim prisostvujejo carska družina, dvorni dostojanstveniki in zastopniki stanov.

Poleg mrtvaškega odra gore sveče na visokih svečnikih. Na krati je neštevilno venčev. Jeden duhovnik čita mesta iz sv. pisma. Ljudstvo prihaja od obeh strani, da poljubi sveto podobno in prsi pokojnika. Mnogi jočejo glasno.

Različne vesti.

Osobne vesti. Načelnikova komisij proti širjenju trtne uši imenovana sta za Vipavo in Slap gg. Anton Hrovatin, župan v Vipavi in Val. Klobus, župnik na Slapu. — V Ljubljani je umrl dne 14. t. m. o. kr. zdravstveni svetovalec in umirovljeni okr. in dež. sodni zdravnik dr. Josip Kapler, star 69 let.

Odbor političnega društva „Edinost“ bo imel prihodnjo nedeljo ob 9½. uri svojo sejo v prostorih „Del. podpornega društva“. Ker je na dnevnem redu neka jako važna zadeva, naproseni so gospodje odborniki, da se gotovo udeležijo te seje.

Ravnatelj kaznilnice v Gradški, gospod Adolf Kalcher, umrl je predvečerjem v tukajšnji bolnišnici na poslednjih neke operacije. Gosp. Kalcher je bil še-le pred nekoliko meseci imenovan ravnateljem omenjene kaznilnice.

Skromno vprašanje. Coroninjev klub je izrekel svojem načelniku najtoplejšo zahvalo, da je se svojim odločnim postopanjem preprečil izvedenje Schönbornove naredbe glede ravnopravnosti na Primorskem.

Gospodom v Coroninjevem klubu nimamo česa očitati na tem sklepu, kajti gosp. grof Fran Coronini je bogato zaslužil njih zahvalo, storili so torej svoje dolžnost. In kako lepo je to, če človek stori svojo dolžnost.

Vsa stvar ima pa vendar jedno kljuko, za gospoda Frana Coroninija namreč. Če se prav spominjamo, so gospoda grofa poslali na Dunaj poleg italijanskih tudi slovenski volilci in to dejstvo tehta menda toliko, da bi je ne smel prezirati tudi grof Fran Coronini. Mi ne zamerimo njegovi ekscelenci, da se je tako toplo potegnil za jedno polovico svojih volilcev — vsekakor jo krene tja, kamor ga vleče srce! — ali vprašati ga moramo skromno in pohlevno: ali bi ne bilo umestno, da položi svoj mandat v roke svojih italijanskih in slovenskih volilcev, proti katerim posledajim se je ravnokartoli odločno postavil ob resni, kritični uri?!! Nova volitev bi rešila njeg. ekscelenco iz sedanjega, gotovo mučnega položaja in zjavnilo bi se razmerje med njim in zavodno slovensko Goriško. Danes nam treba jasnosti bolj kakor kdaj poprej. Kajti prepada med onimi, ki so za Schönbornovo naredbo, in onimi, ki so proti iste, je tako velik, da se nam vidi naravnost nemogoče, da bi mogla jedna in ista oseba zastopati interese z obeh strani. Ako izvolijo potem g. grofa samo Italijani, dobro: on zadobi zlato svobodo gibauja, slovenska Goriška pa svobodo — v sodbi.

Porotne razprave v Trstu. Dne 24. t. m. bode pred tukajšnjim porotnim sodiščem razprava proti Karlu Unterkircherju, Rikardu Piacentiniju in Leopoldu Singerju, zatoženim goljufije. Ta trojica je, kakor je menda našim čitateljem že v spominu, ukradla, ali bolje rečeno, si premeteno prisvojila cel vagon sladkorja. — Dne 28. t. m. bode razprava proti 29letnemu bivšemu javnemu postrežniku Josipu Eratu, ki je po noči na 22. julija umoril pred Bergerjevo pivarno gostilničarja Revereja. — O porotnih razpravah bomo poročali kolikor mogoče obširno.

Zaradi izzivanja. Predvečerjem bila je pred tukajšnjim sodiščem razprava proti italijanskemu podniku Alojziju Franceschiniju, zatoženemu izzivanja. Dne 17. septembra t. l. pod večer prepeval je Franceschini v kavarni „Al Vesuvio“ neko italijansko, Avstrijo

zalečo, izvirajočo posem. V kavarni bil je slučajno prisoten tudi oglar Anton Kokoravec iz Tomaja, kateri je Franceschinija večkrat opominjal, da naj ne prepeva takih stvari, a Franceschini je svaritelja opsoval na najnevarnejši način. Začuvši kričanje v kavarni, vstopil je stražar Avgustin Buda, kateremu je Kokoravec povedal varok prepisu. Stražar je vzel Franceschinija s seboj. Razprava proti zatožencu bila bi se morala vršiti že dne 16. oktobra t. l., toda takrat morali so jo odložiti, ker ni bilo mogoče najti svedoka Kokoravca. Pri predvečerjani razpravi je zatoženeec zopet odločno tajil, da bi bil pel inkriminovane besede, toda tajitev mu ni pomagala; sodišče ga je sponalo krivim po §. 305 kaz. zakona in ga obsodilo na 3 dni zapore.

Quod licet Jovi non licet bovi, po naše bi pa rekli: kar je Italijanom v čast, je pri Slovencih — surovost. Tako vsaj si menda mislijo naša italijanska gospoda. Slavna galerija v mestni zbornici tržaški je menda na glasu v vsaj Avstriji po svojem — razgrajanju. Kolikokrat že smo mi obžalovali in obsojali, da naša galerija z vršičem in kričanjem ne le proganja naše zastopnike, ampak terorizuje tudi večino samo kolikokrat smo naglašali, da je tak terorizem od strani nezrelih in malednih dečakov prav — škandal. Na spominjamo se pa, da bi se bil kateri laški list oglašil proti takemu razsajanju sladkih „signorini“ (tako jih je nazval menda nekoč gospod župan sam) bodisi z najhujšim povarilom. Tako je v Trstu, kjer rassajajo „sladki signorini“ — tu je ropotanje pojav „patriotičnega čustvovanja“; drugače sodi „Il Piccolo“ o dejstvu, da so v zadnji seji mestnega zastopa Goriškega (de so res) nekateri Slovenci zaklicali „živio“, ko so gospoda sklenili, upirati se še nadalje ministerijalni naredbi, katera jim je naložila osnovati v Gorici slovensko šolo. Če kričijo Lah, je to „dimostrazione imponente“, če se pa naši ljudje le ganejo, je pa to — villania, surovost.

Da so Italijani razgrajali mesec dni proti avtoriteti vlade, je bilo pravi in lepo in vsi italijanski listi so poročali o teh izgrelih očevidno elastično in tendenciozno podrobnostjo, ker je pa minoli ponedeljek prekipelo tudi nekaterim Slovincem, sli so ti hinavci na sodni stol, da obsodijo ves narod slovenski — s kanjaljo. Gorje nam, ki se moramo boriti s takimi nasprotniki!

Proti dvojezičnim napisom. Po dolgem premišljevanju sklenil je tudi občinski zastop v Ronkah, da odpoljša svoj protest proti dvojezičnim napisom. Ta protest se je sklenil po inicijativi župana g. — Blažiča (Blasig)! **O najnovejši laži** naših nasprotnikov glede občine Buzetake (glej večerno izdanje od minolega četrtega) piše „Naša Sloga“: Ta italijanska želja ostane gotovo le želja, kajti občina se nahaja v poštenih in čestitih rokah na potu napredka in na temelju reda in zakona. Dokler je temu tako, morajo si dušmani žoliti, kar hočejo, ali njihove želje se jim ne spelnijo. Odkar se nahaja uprava občine Buzetake v hrvatskih rokah, odklonjena je gotova propast, ki jej je pretita, ako bi bila ostala le malo časa še v rokah narodnih nasprotnikov.

Občino Buzetako ne treba da rešijo vsi namišljeni italijanski odrešeniki, kajti ona je že rešena po Hrvatih za hrvatstvo.

Povlčana kazen. Naši čitatelji se izvestno že spominjajo na to, da je bil bivši podnačelnik mestnih stražarjev Anton Šuligoj nedavno obsojen na 6 mesecev težke ječe, ker je bil iz ljubosumnosti že v drugič s nožem težko ranil svojo ženo Antonijo. Državni pravnik se je prizval takrat na višjo instanco, ker se mu je kazen videla prenizka. Valed tega priziva povlčalo je deželno višje sodišče kazen na 14 mesecev težke ječe.

Zopet dva slučaja nenadne smrti. Predvečerjem dopoldne zadela je kâp na srcu 53letnega sprevoznika Alojzija Andriana, službojočega pri južni železnici, ko je sedel v javnem stranišču na obrežju Mandracchio, vtrije Lloydovi palači. Truplo so odpeljali v mrtvašnico pri sv. Justu. Andriano je stanoval v ulici delle Beccherie št. 25. Bil je udovec; ostavil je le jedno 25letno neomazeno hčer. — 40letna Josipina Obreza, sobarica v hotelu de la Ville, obolela je predvečerjem nenadoma. Pozvali so zdravnika, kateri pa se je osvedočil, da bolnica že umira. Pozvali so po telefonu bolnišni stražarje iz mestne bolnišnice, da jo odnesejo v bolnišnico, toda ko so bolnico prinesli v vežo hō-

tela, bila je že mrtva. Truplo so odpeljali v mrtvašnico pri sv. Ani.

Zavožen parnik. Iz Visa poročajo, da Lloydov parnik „Minerva“ (glej večerno izdanje „Ed.“ od minolega četrtega. Ur.) sam na sebi ni trpel nikakoršne škode in da je tudi tovar vesled vode le malo poškodovan. Ni treba zatožaj prekladati blaga. Parnika „Niobe“ in „Pluto“ privlečeta „Minervo“ v tržaško pristanišče.

Ogenj. Po noči na večerj vnelo se je iz do sedaj neznanega vzoeka več ometov žepnice v prodajalnici mešanega blaga tvrde Victorio Orso v ulici Crosada št. 4. Ogenj se je prijel že polje, toda prihitevi gasilci so ga kmalo vdušili. Škoda je neznatna. Blago je bilo zavarovano.

Občno delavsko izobraževalno prava varujoče in podporno društvo v Trstu. Prihodnji torek 20. listopada t. l. prične redni poduk v društvenih prostorih v ulici Donato št. 1, II. nadstr., točno od 7 do 9 ure zvečer. Predmet pouka:

1. Važnost delavskih društev.
2. Razgovori o delavskih razmerah v Trstu.

Predava g. M. Kamuščič.

Delavce vseh vrst in njih prijatelje vabi

ODBOR.

Pevsko društvo „Majdrih“ na Proseku bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo dne 18. t. m. Začetek ob 1 uri popoldne.

Madžari so zadovoljni. Fran Košut nasešil se je, kakor smo bili že omenili, v Budimpešti. Na njegovo prošnjo vstopila ga je ogerka prestolnica med svoje občinarje. Madžari so zadovoljni: Fran Košut, sin „patriota“ Lajoša Kossutha, je madžarsk meščan, torej „ogersk državljan“!

Nezvest listonoša. Iz Perchtoldsdorfa (Dolnja Avstrija) poročajo, da je minolo soboto pobegnil iz Maria-Enzersdorfa listonoša Ivan Festi, poveršaj pismo s 400 gl. Nezvestega listonoša iščejo orožniki.

Ropar umor na železnici. Belgrajski trgovec s živino, Janić, vračal se je dne 15. t. m. s železnico iz Budimpešte v Belgrad. V ogerki prestolnici je prodal na sejmju čedo prasev za 12.000 gl. in bil je dovelj nepreviden, da je nosil to veliko vsoto denarja pri sebi. Ž njim so se vozili trije doslej še nepoznani sloboinci, ki so med vožnjo napadli Janića, ga umorili, mu oteli denar in konečno — bilo je po noči — vrgli truplo raz okno železniškega vosa. O morilcih doslej ni sledu.

Sodnijsko. Po noči na 19. julija t. l. vtihotapil se je 30letni pastir Jurij Klaj, iz Bresta pri Buzetu, v hlev kmeta Josipa Kojančiča v Popretu ter ukradel 6 ovac, vrednih 80 gl. Zatoženec je pri razpravi predvečerjem tajil tatvino, hoteč dokazati svoj alibi, toda poskus se mu ni posrečil. Sodišče ga je obsodilo na 4 mesece ječe. — 18letni pastir Jeronim Raspor iz Sv. Klare je dobil 10 dni zapore, ker je dne 20. oktobra t. l. žalil poljskega čuvaja Antona Raspora.

Policijsko. Po noči na večerj prijeli so stražarji v ulici Colonja 20letno bresposelno dekle Ano G. iz Senoče in jo odvedli v zapor, ker si je služila svoj kruh s nesramnim življenjem. — Zaradi ponočnih izgrediv zaprli so 19letnega kovača Nikola S., 17letnega težaka Romana S. in 36letnega dainarja Ivana S., vsi trije iz Trata. — Njpoznanu tatovi ulomili so v nek magazin na borsem trgu ter ukradli nekoliko bakrene posode in razna oblačila, skupno vredno okolo 25 gl. Ukradeni predmeti bili so lastništvo gostilničarke Antije udove Ukmarjeve. — Zaradi nevarnega groženja zaprli so 31letnega težaka Petra M. iz Ronk. Jati je predvečerjem ob 4. uri grozil s smrtjo zakonskima Josipu in Katerini Moretti.

Koledar. Danes (17.): Gregorij, škof; Hugon, škof. — Jutri (18.): 27. pobinkostna nedelja. Odon, opat. — V ponedeljek (19.): Elizabeta, kraljica; Poncijan, papež, muč. — Polna luna. — Solnce izide ob 7. uri 6 min., zatoni ob 4. uri 23 min. — Toplota večerj: ob 7. uri zjutraj 13,5 stop., ob 2 pop. 17,5 stop.

Najnovejše vesti.

Dunaj 16. Srbski kralj odpotoval je danes v opoldne Peterburg.

Monakovo 16. Princ Ljudevit Bavarski kot zastopnik princa regenta, odpotval je v Peterburg k pogrebu carjevem.

Peterburg 16. Večerj so dospeli semkaj: princ Henrik pruski, veliki vojvoda haški, princ Albert saski-altenburški s so-progo, vojvoda Yorški in bavarska vojaška

deputacija. Te goste je vprejel na kolodvoru car Nikolaj v prisotnosti velikih knezov, ministrov in dvornih dostojanstvenikov.

London 16. „Bureau Reuter“ je dozal, da je nemška vlada le malo naklonjena temu, da bi ustregli prošnji Kitajske za posredovanje. Z osirom na to okolnost tudi druge države ne kažejo volje, da bi posredovale s svoje strani. Splošno je razširjeno mnenje, da do sedaj ni odgovorila niti Kitajska niti Japonska na ponudbo posredovanja, katero so bile izjavile Združene države Severoameriške. Gotovo je pa, da poskusi Japonska vse kar more, da si privozi Port-Arthur, predno se bode hotela pogajati o sklepanju miru. Ni še došlo nikakoršne službeno poročilo o tem, da bi bili Japonci že uzeli Port-Arthur.

London 16. „Bureau Reuter“ javlja iz Tien-Tsina, da je kitajska vlada izročila stotnik u pl. Hanneckenju najvišje poveljstvo nad vso kitajsko vojsko, vključno južno brodovje. — Iz Jokohame poročajo, da je utrdba Port-Arthur na suhem še mnogo močnejša, kakor na morski strani; tam da je nastavljenih najmanj 100 topov. Japonci da so pripravljeni na napad ter utegne nastati krvav boj, ako bi se Kitajci upirali. — Iz Chemulpa poročajo: Korejska vlada pripravlja načrt ustava, kakoršno želi Japonska. Ta ustava da stopi v krepot že početkom prihodnjega leta.

Trgovinske brzojavke. Budimpešta. Pšenica za spomlad 6,77—6,78. Koruza za november 6,45 do 6,50. Oves za spomlad 6,05—6,07. Ri nova 5,37—5,39. Koruza stara 5,45 do 5,50.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6,55—6,60, od 79 kil. f. 6,60—6,65, od 80 kil. f. 6,70—6,75, od 81 kil. f. 6,75—6,80, od 82 kil. for. 6,80—6,85.

Ječmen 6,35—6,40; proso 6,70—6,80. Pšenica: Obilne ponudbe, popravčevanje živahno. Prodalo se je 35.000 met. stot. po stalnih cenah Vreme: lepo.

Praga. Nerafinirani sladkor za november f. 12,67, december f. 12,72.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpoljšatev precej f. 29—29,25. Nov. maro f. 29,50.—. Concassé za november-maro 30.— do —. Četvorni za november 31.—. V glavah (sodih) za konec novembra 31½.

Havre. Kava Santos good average za november 90,75, za maro 82,25.

Hamburg. Santos good average za december 69,50, maro 63,50 malo bolje.

Dunajska borza 16. novembra 1894

	predvečerj.	danes
Državni dolg v papirju	100,10	100,10
„v srebru	100,10	100,05
Avstrijska renta v zlatu	124,95	124,80
„v kronah	97,85	97,75
Kreditne akcije	393,20	393,25
London 10 let.	124,65	124,65
Napoleoni	9,92	9,92½
100 mark	61,07½	61,10
100 italj. lir	46,10	46,10

Gostilna „Al'Antico Moro“ ulica Solitario 12, (po domače pri „Irvackovcu“) priporoča modro frankinjo po 40, domačo krmino po 32, belo pivavsko po 36 in „Risting“ po 40 nč. liter. — Dobra kuhinja in po ceni je vedno na razpolago. Za družinsko uporabo od 5 l. naprej 4 nč. ceneje. — Držec se gnila: „Rojak k rojaku“, priporoča se podpisani za obil obisk. Anton Vodopivec, gostilničar.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, nom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se isborna vina istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako meščanom, kakor na deželo. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjem (Via Campanile) v hili Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opremo mleko po 12 kr. liter nedosredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana. Na zahtevanje, pošilja se tudi na dom.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni št. 1. ima trgovino s mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletonino itd. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovincov vseh stanov. Na razpolago so časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarar.

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO vpisana zadruga s omejenim poročtvom v Rojanu pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato poskrbljeno

prodajalnico jestvin

(v ulici Belvedere št. 3) pristopno zadrugnikom in nezadrugnikom, koji prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu

(poprej Pertotova)

10 minut oddaljeno od mesta, z obširnimi senčnatim vrtnom in dvemi dvoranami, kjer se točijo isborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba s gorkimi in miznimi jedili. Priporoča tudi svojo

mesnico

v Rojanu (poprej Pertotova) kjer se prodaja goveje in telečje meso, po najnižjih tržnih cenah. Priporoča se slavnemu občinstvu in udom.

Novi člani

se še vedno sprejemajo ob uradnih urah vsak četrtek od 6—7 ure zvečer in ob nedeljah od 9—10 ure predp. 104—5